

ФУНДАМЕНТАЛЬНІСТЬ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

Протягом багатьох століть латинська мова була мовою культури, літератури і науки в усій Європі. І до цього дня латина, хоча й вважається мертвою мовою (остання людина, яка розмовляла нею як рідною, народилася приблизно півтори тисячі років тому), не втратила своєї ролі універсальної мови науки, зрозумілої вченим усіх країн світу. Тому пропоную вам дізнатися трохи більше про латинську мову.

Мова належить до індоєвропейської сім'ї та бере свій початок від стародавнього племені Латинів, що населяло Апеннінський півострів три тисячі років тому.

З невеликої народності, завдяки торговим, економічним та політичним відносинам, дана мова поширилася на весь Стародавній Рим та країни Європи. Латиною стали не лише розмовляти, а й складати важливі документи, писати наукові дослідження. Окрім того, з II століття до н.е. вона починає звучати у Західній Європі, Північній Африці, та навіть у Азії!

Розквіт латини прийшовся на часи існування могутньої Римської Імперії. Від шкільних парт і торгівлі, до управління військом, питань юриспруденції, літератури – мова завоювала непохитний авторитет!

Латинська мова є основою багатьох сучасних європейських мов, окрім того, латинські запозичення становлять істотний лексичний пласт в мовах світу. Лінгвісти підрахували, що в англійській мові запозичення з латини складають приблизно 60%: це слова, які прийшли безпосередньо з латинської мови або опосередковано, через будь-яку іншу романську мову. Тому, можна зробити припущення, що знання латини у сучасному світі навіть може допомогти й при вивченні англійської мови. Наприклад, якщо вам знайоме латинське слово *pater* (батько), то ви також зможете перевести англійське *to patronize* (протегувати), *patriarch* (патріарх), *patriarchy* (патріархат), *patriot* (патріот), *expatriate* (експатріанти), *compatriot* (співвітчизник). Це актуально для англійської, німецької, французької, іспанської та італійської мов.

Латинський алфавіт вивчається багатьма людьми у всьому світі, тому що він вкрай необхідний при освоєнні геометрії (символи латинського алфавіту, як відомо, позначають змінні), а також математики всього світу домовилися позначати латинськими літерами точки, кути й інші об'єкти на кресленнях.

Латина подарувала світові величезну кількість термінів у різних сферах науки. Латинськими словами й виразами багаті медицина, біологія, філософія, юриспруденція тощо. Більш того, назви нових видів сучасних наук, а також нові терміни, створюються на основі латинських коренів за аналогією з уже існуючими. Найчастіше латиною користуються медики. Анатомічна, гістологічна, клінічна термінологія на 95% базується на латинських назвах.

У фармакології лікарські препарати і діючі речовини також іменуються латиною. У цій області уніфікація особливо важлива, оскільки без єдиної системи найменувань було б неможливо орієнтуватися у величезній кількості назв вже існуючих та нових лікарських препаратів. Узагалі сучасна міжнародна медична термінологія нараховує понад 500000 одиниць.

Не можна не згадати роль латинської мови в ботаніці й зоології. Назва кожної тварини і рослини має складне наукове найменування латиною, що дозволяє вченим, носіям різних мов, чітко розуміти, про який об'єкт живої природи йдеться, а також давати за зразком назви новим видам, що відкриваються й до нині.

Окрім того, ми достатньо часто використовуємо у спілкуванні слова і вирази латинського походження: «*Homo sapiens*» (людина розумна), «*Nota bene! NB!*» (запам'ятай добре), «*Post scriptum / P.S.*» (після написаного), «*Status quo*» (існуючий стан), «*In-cognito*» (невідомий, невізнаний), «*De jure*» (за правом, формально), «*De facto*» (фактично, насправді) тощо. Не залишили ми в стороні й прислів'я та приказки латиною: «*Memento mori*» (Пам'ятай про смерть), «*O tempora! O mores!*» (Які часи! Які нрави), «*In vino veritas, in aqua sanitas*» (Істина у вині, а здоров'я у воді).

Латинську мову можна порівняти з фундаментом науки! Завдяки величезній кількості робіт, написаних нею, людству залишився дорогоцінний спадок, у вигляді відкриттів, мовотворень, бібліотек і музеїв з унікальними відомостями!